

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 11.03.2026

Mehmet Emin EKMEN

Mersin Milletvekili

Türkiye'nin en stratejik meyve üretim havzalarından biri olan Mersin'in Mut ilçesinde, Mart 2026 itibarıyla yaşanan toplu arı ölümleri, sadece bir hayvancılık kaybı değil, tarımsal ekosistemin bütününe yönelik sistemik bir tehdittir. Mersin Haber Merkezi'den Gülşen Kaya'nın 10 Mart 2026 tarihli "Mersin'de zamansız zirai ilaçlama arıların ölümüne sebep oldu" başlıklı haberinde belgelendiği üzere, kayısı ve diğer meyve bahçelerinde yapılan bilinçsiz zirai ilaçlama faaliyetleri, doğanın en temel işçileri olan arıların kitlesel itlafına yol açmıştır. İlaçlamanın, uzmanların uyarılarına rağmen arıların en aktif olduğu gündüz saatlerinde gerçekleştirilmesi, sahada denetim ve eğitim mekanizmalarının iflas ettiğini acı bir şekilde ortaya koymuştur.

Arılar, bitkisel üretimin devamlılığı için vazgeçilmez olan tozlaşma (polinizasyon) sürecinin ana aktörleridir. Mut ilçesinde yaşanan bu "arı kırımı", sadece arıcı İsmail Turhan ve meslektaşlarının bal üretimindeki "sezonluk emeklerini" yok etmekle kalmamakta, aynı zamanda Mut kayısı başta olmak üzere bölgenin tüm meyve rekoltesini (verimini) doğrudan tehlikeye atmaktadır. Arı popülasyonunun hızla çöktüğü bir tarım havzasında, meyve ağaçlarının döllenme süreci sekteye uğrayacak ve bu durum zincirleme bir ekonomik kayıp yaratarak üreticinin "borç sarmalından" çıkış umudunu tamamen tüketecektir. Bilinçsizce kullanılan ve 10 günde %10 zamlanan zirai ilaçlar, yanlış uygulama neticesinde hem çiftçinin sermayesini eritmekte hem de doğadaki en büyük müttefikini yok etmektedir.

41976

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

Anayasa'nın 45. maddesi gereğince devlet, tarımsal üretimi artırmak ve tarımla uğraşanların haklarını korumakla yükümlüdür. Ancak Mut ilçesindeki arı ölümleri, bu koruma kalkanının sahada mevcut olmadığını göstermektedir. İlaçlama takviminin arıcılar ile koordineli yürütülmemesi, dijital erken uyarı sistemlerinin (SMS bilgilendirme vb.) hayata geçirilmemesi ve "gece ilaçlaması" kuralının denetlenmemesi, ekolojik dengenin kimyasal bir kuşatma altında kalmasına neden olmuştur. Arıların ölümü, biyolojik çeşitliliğin kaybı olduğu kadar, gıda arz güvenliğimizin de sarsılması demektir.

Sonuç olarak; 10 Mart 2026 tarihli basın raporlarına yansıyan bu ekolojik felaket karşısında Bakanlığın sessiz kalması kabul edilemez. Zarar gören arıcıların mağduriyetinin giderilmesi, meyve rekoltesindeki olası kaybın analiz edilmesi ve zirai ilaç kullanımına dair katı bir denetim rejiminin kurulması aciliyet arz etmektedir. Bu gerekçe ile hem arı popülasyonunu korumak hem de Mersin tarımının geleceğini güvence altına almak adına, bilinçsiz ilaçlama faaliyetlerinin durdurulması ve sorumluların hesap vermesi anayasal bir zorunluluktur.

Bu bağlamda;

1. 10 Mart 2026 tarihinde Mersin'in Mut ilçesinde meydana gelen ve basın yayın organlarına yansıyan toplu arı ölümleri hakkında Bakanlığınız il/ilçe müdürlükleri tarafından yerinde inceleme ve hasar tespiti yapılmış mıdır? Telef olan arı ve sönen kovan sayısı kaçtır?
2. Uzmanların, zirai ilaçlamanın arıların uçuş yapmadığı "akşam karanlığı" veya "sabahın çok erken saatlerinde" yapılması gerektiği yönündeki hayati uyarılarına rağmen, bölgedeki denetim mekanizmalarının gündüz ilaçlamasını engelleyememesinin gerekçesi nedir?
3. Zamansız ilaçlama nedeniyle arı kovanları sönen ve "bal üretim sezonunu" tamamen kaybeden arıcıların maddi zararlarının tazmin edilmesi noktasında bir destek veya hibe programı devreye alınacak mı?

41976

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

4. Mut ilçesinin temel geçim kaynağı olan kayısı ve diğer meyve bahçelerinde arı popülasyonunun çökmesiyle birlikte, 2026 yılı meyve rekoltesinde (tozlaşma yetersizliği nedeniyle) beklenen düşüş oranı analiz edilmiş midir?
5. Zirai ilaç bayileri ve üreticilere yönelik; "arı dostu ilaçlama saatleri" ve "ilaçlama öncesi arıcılara haber verme zorunluluğu" konusunda 2026 yılı içerisinde Mut ilçesinde kaç adet eğitim ve bilgilendirme semineri düzenlenmiştir?
6. Bölgedeki arıcılar ile meyve üreticileri arasında bir koordinasyon sağlamak amacıyla, ilaçlama takvimini anlık olarak paylaşan bir "Dijital Erken Uyarı Sistemi" (SMS veya mobil uygulama) hayata geçirilmesi planlanmakta mıdır?
7. Mersin genelinde son bir ay içerisinde, "bilinçsiz ve zamansız zirai ilaçlama" yaptığı tespit edilen işletme ve kişilere yönelik uygulanan idari para cezası toplamı ne kadardır?
8. Arı ölümlerine neden olan spesifik zirai ilaç etken maddelerinin (pestisitler) kullanımı üzerinde, ekosistemi ve arı sağlığını korumak adına ek bir kısıtlama veya yasaklama getirilmesi gündeminizde midir?